

USPOMENE

U Domu armije u Tuzli izložbom pejzaža pod nazivom "Uspomene" predstavila se Nada Mukić, fotograf I klase, članica Foto kluba Tuzla.

Bavljenje umjetničkom fotografijom podrazumijeva duboku i snažnu vjeru u sopstveno viđenje svijeta, likova, stvari i pojava. Možda je riječ samo o osjećanju da određeni/svaki/ čovjek vidi sjaj – sjajnije, mrak – mračnije, ili smještu toga dvoga koju pjesnik imenuje kao: sjajni mrak. Razumije se: i da to što vidi ima želju i pravo pokazati drugima koji to, eventualno, previđaju.

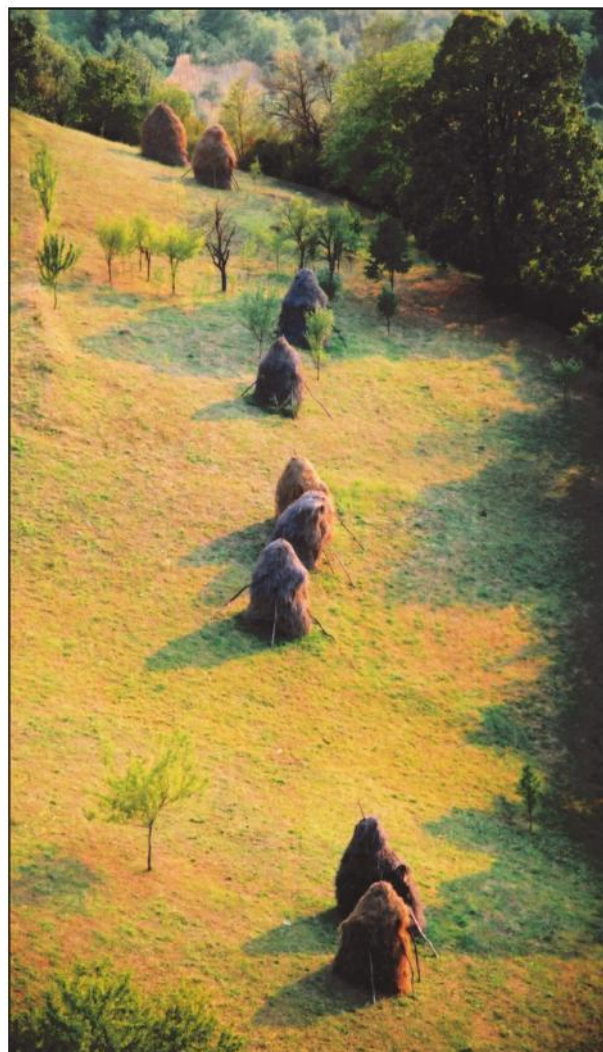
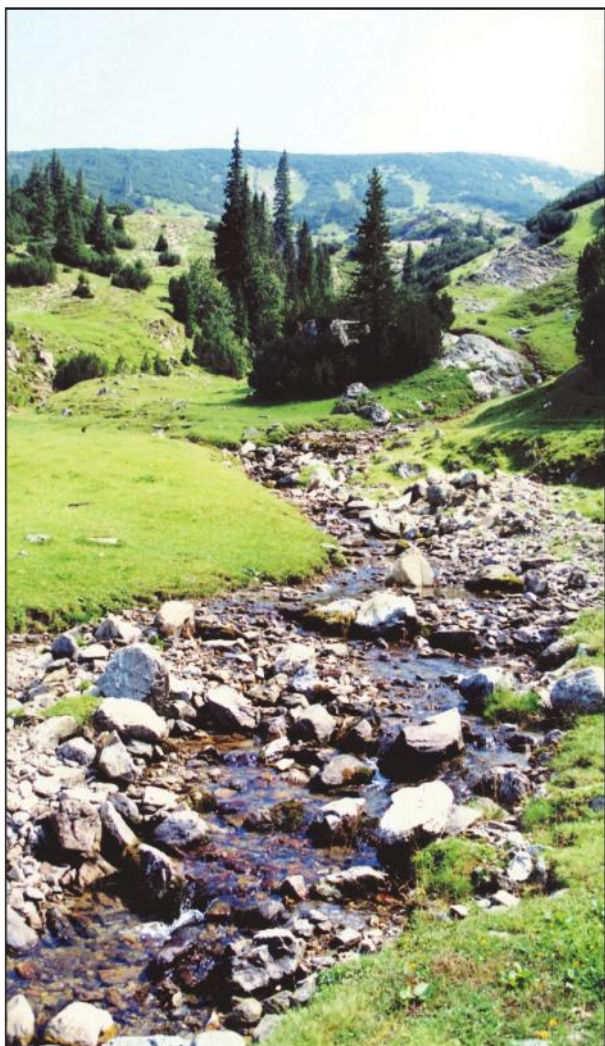
Nada Mukić ide u red tih osoba. Potom, u to nas uvjerava i činjenica što je osim fotograf i: žena! Ne mislimo da smo zaostala sredina, ali žena s fotoaparatom izvan fotografske radnje na nas još uvijek djeluje kao čudo, pa nasljedstveno, to i upozorava na činjenicu: prema kojoj bavljenje fotografijom i fotografiranje vidimo prevashodno kao muško, što bi sjajni Krleža rekao: mužičko za-

nimanje! Mada je, u suštini, samo riječ o: mužičkom shvatanju. Činjenica da je to smiješno, ne osvještava nas u poziciji da je to i: žalosno!

Ali, baš zato, to čini fotografkinja NADA MUKIĆ i njezina fotografija.

Čini se sasvim razumljivim, da su klasičnom fotografskom pregnuću najbliže klasične umjetnosti i njihovi zahtjevi, prije svega u u sadržajno estetskom smislu: jasnoća, simetrija i mir, ljepota predložka – motiva, jasan cilj fotografiranja i reproduciranje ljepote, vjera u ljepotu ljudskoga tijela, prirodnih pojava, te tehničko savršenstvo fotosa.

Pronalazak i razvoj fotografije neprekidno imaju svoj snažan impuls koji je renesansnog karaktera, jer nas stalno vraća ljepoti prirode, ljuds-

koga tijela, života i stalno nemirnog duha.

Upravo zato, većina zahtjeva klasične umjetnosti zadržat će se kao vječni kriterijumi u pristupu fotografiji uopće, jer, umjetnost je životodavna i kao takva pokreće usnula čula, izgoni tminu na vidjelo.

Ali, umjetnost je i smrtonosna, jer umjetničko djelo predstavlja krajnju instancu jednog evidentnog stanja.

Dobro je, što Nada Mukić, to zna.

U okviru ove postavke, ona nudi odabir fotografija koje tehnički korektno prate njezin emotivni doživljaj prirode, pejzaža prije svega. Sunce je klonulo i svjetlosti je sve manje. To je stanje koje će prouzročiti osjećaj da sjaj i toplota napuštaju čovjeka lično i on će u pravilnim vremenskim razmacima prije nego što se zapadanje sunca dovrši, snimiti svoj osjećaj da njega osobno posjeda dolazeća tmina, mir i san.

Fotografije Nade Mukić sugeriraju baš takav sadržaj.

U krajoliku, u pejzažu, Nada Mukić snima ono što ispunjava njezine oči. Vođena je širinom pogleda, ali i prikupljenim sijenom na sjenokosu, poretkom prikupljenih plastova koji kao da su krenuli prema nekom selu ili zimovniku za stoku, koji označavaju ljudsko pregnuće prikupljanja hrane za zimu. Poredak je dobro odabran. Ugao snimanja izvrstan. Mukićeva ima osjećaj za dinamiku, a to znači, možda, i za fotografiju reporterske naravi. Potom, dobro je što behar fotografira kao proljeće. Što joj je na slikama pejzaža toliko bitna izmaglica i ograničenja koja ona nameće u domenu vidljivosti. Tako se dobija dragocjena atmosfera, a fotografski rezultat pomjera u smjeru dobijanja efekata akvarela.

Snimanje vodene površine, algi – vodenih trava, drvenih stupova oglodanih ledenim santama i njihovim odrazima u vodi, labuda kao ploveće skulpture, koraci su dalje u Nadinom bavljenju fotografijom. Nesumnjiv je njezin smisao za odabir tematsko motivskih opredjeljenja. To što ona fotografira, to zaista i treba fotografirati. Nada Mukić

akceptira, uočava i odabira dobro. Fotografkinja se dobro nosi sa bojama u prirodi i njihovim značenjima, jer, očito, kolor fotografija je njezin jedini iskustveni prostor.

Nerijetko, ljudi koji su dugo radili crnobijelu fotografiju vrlo teško prelaze na kolor i bukvalno: najčešće, kreću ispočetka!

Nada Mukić se upravo uhvatila u koštac s organizacijom prostora/površine i osnovnim elementima kompozicije fotografije.

To je izazov koji nije jednostavno savladati, kadirajući u prostoru, fotograf mora biti potpuno siguran da je to što fotografira upravo ono što on hoće imati na svojoj fotografiji.

U izboru motiva, očigledno, Nada Mukić se u značajnijoj mjeri opredjeljuje za ono što osjeća nego za ono što vidi. To znači, da fotografirajući, na licu mjesta, ponekad previđa, možda i značajnije sadržaje od onih koje fotografira, mada joj niko nema pravo zamjeriti što u prirodi prepoznaje svoja osjećanja i tako iskazuje svoj lirizam.

Naprotiv.

Ako fotografije Nade Mukić, barem uvjetno – gledamo kao početak jednog bavljenja, shvatit ćemo da je to dobar i uspješan početak i da će njezin dalji rad donijeti i nove i vjerojatno: dobre rezultate.

Alij Kujundžić

